

Motion till riksdagen 2009/10:Fö227

av **Ann-Kristine Johansson m.fl. (s)**

Nationell strategi för att förutse och förebygga naturolyckor i Sverige vid förändrat klimat

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell strategi med handlingsplan för att förutse och förebygga naturolyckor i Sverige vid ett förändrat klimat.

Motivering

Klimatscenarier visar att extrema vädersituationer blir allt vanligare. Enligt Räddningsverkets framtidsstudie (2008) kommer ett förändrat klimat att kräva långtgående anpassning av samhället på ett stort antal områden. Räddningsverket föreslår ett ökat fokus på anpassningsåtgärder och höjd beredskap när det gäller både risker förknippade med extremhändelser och successiva klimutförändringar. Antalet naturkatastrofer med direkt koppling till klimutförändringarna har under en lång tid blivit allt vanligare. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har nyligen kartlagt vilken forskning som genomförts, både nationellt och internationellt, för att studera klimutförändringarnas påverkan på risken för skred och ras.

Vissa områden i landet är mer utsatta än andra. I MSB:s kartläggning pekar Statens geotekniska institut (SGI) på ett stort behov av förbättrade och mer lokalt anpassade klimatscenarier och klimatindex som kan kopplas till höga flöden, intensiva regn, nollgenomgångar som alla påverkar risken för just skred och ras. SGI har inom ramen för Klimat- och sårbarhetsutredningen redovisat några områden och regioner som är särskilt utsatta, bland annat följande:

Fel! Okänt namn på

I Värmland kommer risken för översvämningar längs Byälven och Glafs-fjorden att öka markant i ett framtida klimat. Även Klarälvdalen kommer att drabbas av större risker för erosion, översvämning, ras och skred.

Vänerns kustområden riskerar att drabbas av omfattande översvämningar vid stigande vattennivå med allvarliga konsekvenser för bebyggelse och in-frastruktur.

Mälaren regionen riskerar likaledes att drabbas av översvämningar om vatten-nivån stiger i Mälaren.

Falsterbohalvön är ett låglänt kustområde där stora arealer ligger endast någon meter över havsytans medelnivå.

Konsekvenserna för Ystads kustområde kommer att bli omfattande vid framtida risker för översvämningar.

Den skredkänsliga Götaälvdalen riskerar att drabbas av framtida och all-varliga ras och skred i samband med klimatrelaterade skyfall och ihållande regn.

En viktig uppgift för samhället blir därför nu att snabbt anpassa befintliga byggnader, infrastruktur och samhällsstruktur till stora vattenflöden och högre vattennivåer. Men lika viktigt är det att anpassa samhällsutvecklingen och dimensionera nya byggkonstruktioner för de klimatförhållanden som kan förväntas de närmaste 50 åren. Detta har inte minst Klimat- och sårbarhetsut-redningen poängterat i sitt betänkande till regeringen.

Stora värden står således på spel. För att möta hoten och begränsa ska-dorna av framtida klimatrelaterade naturolyckor blir det nödvändigt att arbeta såväl förebyggande med att skydda särskilt utsatta områden som att höja kvaliteten i samhällsplaneringen. Det kräver ytterligare forskning och ny kunskap.

Mot bakgrund av detta och MSB:s nya forskningsöversikt av naturolyckor, ser vi det som helt avgörande att regeringen skyndsamt tar initiativ till en nationell strategi och handlingsplan för att förutse och förebygga framtida klimatrelaterade naturolyckor i Sverige.

Stockholm den 22 september 2009

Ann-Kristine Johansson (s)

Tommy Ternemar (s)

Lars Mejern Larsson (s)

Berit Högman (s)

Marina Pettersson (s)